

kratiets vegne tilkendegive vores fulde støtte til det fremsatte lovforslag.

#### **Erling Oxdam (V):**

Der var engang noget i dansk ret, der hed aftalefrihedens grundsætning: Et ord var et ord, og det stod der i gode gamle Danske Lov 5.1.1. og 5.1.2., som jeg skal undlade at citere for ikke at bruge tiden med det.

Kontraktfriheden i Danmark er imidlertid på en lang række områder blevet udhulet eller indskrænket, således også i aftaleloven af 1917, § 36, som dog først for nylig er kommet ind. Ifølge den kan en aftale tilsidesættes helt eller delvis, hvis det vil være urimeligt eller i strid med redegjort handlemåde at gøre aftalen gældende. Alerede den bestemmelse giver domstolene et ret frit skøn til at tilsidesætte urimelige aftaler, dvs. at erklære dem ugyldige.

I bemærkningerne til justitsministerens lovforslag står der da også, at generalklausulen i aftalelovens § 36 i det væsentligste opfylder EF-direktivets krav til national ret.

I Venstre finder vi, at lovforslaget i nogen grad overfortolker direktivet, og at man benytter implementeringen til at skærpe den pågældende lovgivning. Hele det nye kapitel til aftaleloven kunne måske efter vor mening udelades, men der er altså tale om et EF-direktiv.

Specielt finder vi det betænkeligt – og det omtalte ordføreren for Socialdemokratiet også – at domstolene ikke blot kan statuere ugyldighed, men positivt kan gå ind og ændre indgåede aftaler. Det finder vi et temmelig vidtgående. Selv om man måske også tilstræber nordisk retsenhed her, er det noget nyt i dansk ret, at vi skal have domstolene til at hjælpe med, hvordan folks kontrakter skal være.

Vi finder det også betænkeligt, at man benytter lejligheden til at ændre forbrugerbegrebet, således at det subjektive element helt er udeladt, og at man altså har en forhåndsformodning om, at der er tale om forbruger køb; det mener vi også er for vidtgående. Derimod finder vi, at beskyttelsen mod lovvalgsaftaler er i orden; det er rimeligt nok. Vi må altså om end lidt nølende tilslutte os, at den subjektive rekvisit udgår.

Men når nu regeringen alligevel har taget kreditaftaleloven op og skal have ændret den også, har jeg en kærkommen anledning til at nævne følgende to forhold, der ligger mig stærkt på sinde. Det er vist en almindelig opfattelse, at kreditaftaleloven har pålagt pengeinstitutterne og andre professionelle kreditgivere en

række forpligtelser, uden at forbrugerne har vist reel interesse for at modtage den mængde af informationer, der kræves i loven.

Jeg vil gerne her spørge ministeren, om han – selvsagt med respekt for EF-direktivet – vil nedsætte en arbejdsgruppe, der kan overveje, om ikke lovens restriktive krav kan lempes. Det er altså kreditaftaleloven, det drejer sig om.

Det andet punkt er, at der bl.a. ud fra mine egne erfaringer i praksis er meget, der i dag viser, at der er stor juridisk uklarhed om, hvorledes man skal kategorisere fysiske personer, der deltager i spekulationsarrangementer m.v.

Vil ministeren tage initiativ til – eventuelt i den arbejdsgruppe, jeg nævnte før angående kreditaftaleloven – at lade disse spørgsmål indgå? Hvis ministeren finder, at det bør prioriteres, så vil man måske overveje at lade en juridisk ekspert give et responsum om dette emne, som jo er strengt juridisk, men vel også politisk.

#### **Gitte Seeberg (KF):**

Det Konservative Folkeparti tilslutter sig med glæde harmoniseringer på EU-området, hvor harmoniseringer er fornuftige og hensigtsmæssige.

Vi finder imidlertid, at lovforslaget indeholder en række vidtgående bestemmelser, som rækker væsentlig videre, end hvad der kræves i henhold til direktivet.

Reglen i aftalelovens § 36, stk. 1, gælder både for forbruger køb og køb mellem erhvervsdrivende, og for så vidt angår aftalelovens bestemmelser, må vi tage afstand fra ændringen i § 36, stk. 1.

Der er i dansk ret aftalefrihed som et grundlæggende princip. Den gældende bestemmelse regulerer dette forhold fuldt ud, og ændringen er ikke påkrævet, som jeg ser det, for at opfylde direktivet.

Når Det Konservative Folkeparti tager afstand fra netop denne bestemmelse, skyldes det, at det efter vores opfattelse er meget betænkeligt at overlade det til domstolene at foretage konkrete rettelser og ændringer i kontraktforhold.

Bestemmelsen vil, som det fremgår af ordlyden, medføre, at man kan ændre eller tilsidesætte en aftale. Den gældende bestemmelse volder ingen problemer, da den i realiteten betyder, at hvis f.eks. et enkelt vilkår er i strid med redelig handlemåde eller lignende, vil domstolene isoleret kunne tilsidesætte denne bestemmelse i en kontrakt. Den øvrige del af kontrakten vil da forblive gældende. F.eks. kan domstolene tilsi-